

İSİM SOYLU SÖZCÜKLER

İSİM (AD)

Varlıkları, kavramları karşılayan sözcüklerdir. İsimlerle, karşıladıkları kavram ve nesnelere arasında çok sıkı ilgi vardır.

Bunlar daima birbirlerini çağrıştırır.

İki şekilde incelenir.

*Varlıklarına Verilişlerine Göre:

a) **Cins İsim:** Aynı türden varlıkların benzerleri etrafta çoktur.

b) **Özel İsim:** Tek olan, tam bir benzeri bulunmayan varlıkları karşılayan isimlerdir.

Not: Özel isimlerin baş harfleri daima büyük harfle yazılır.

*Karşıladığı Varlığın Sayısına Göre:

a) **Tekil İsim:** Sayıca tek bir varlığı karşılayan isimlerdir.

b) **Çoğul İsim:** Sayıca birden çok varlığı karşılayan isimlerdir.

İsimlere (-ler, -lar) eki getirilerek yapılır.

c) **Topluluk İsmi:** Çoğul eki almadan birçok varlığı karşılayan isimlerdir.

SIFAT (ÖNAD)

İsimleri niteleyen ya da belirten sözcüklerdir. Sifatlar ancak varlıklarla ortaya çıkar.

Bu nedenle tek başlarına kullanılamaz. Sifat olarak kullanılan çoğu [sözcük](#) bazen bir kavramın karşılığıdır.

İki çeşit [sifat](#) vardır.

*Niteleme Sıfatları:

Varlıkların yapısal özelliklerini ortaya koyan sıfatlardır. Bunlar varlığın nasıl olduğunu bildirir ve isme sorulan "nasıl" sorusuna cevap verir.

*Belirtme Sıfatları:

Varlıkların diğer varlıklarla ilgileri sonucunda aldığı özellikleri belirten sıfatlardır. Kendi arasında dört gruba ayrılır.

a) **İşaret Sıfatı:** Varlıkların bulunduğu yerleri gösteren sıfatlardır. Söyleyen kişinin, sözünü ettiği nesneye uzaklığına göre değişir.

b) **Sayı Sıfatları:** İsimlerin sayısal özelliklerini bildiren sıfatlardır. Beş çeşidi vardır.

b1) Asıl Sayı [Sıfatı](#)

b2) Sıra Sayı [Sıfatı](#)

b3)Üleştirme Sayı [Sıfatı](#)

b4)Kesir Sayı [Sıfatı](#)

b5)Topluluk Sayı [Sıfatı](#)

c)**Belgisiz Sıfat:**İsimlerin nicelik yönüyle belirsizliklerini ifade eden sıfatlardır.

d)**Soru Sıfatı:**İsimlerin niteliğini, herhangi bir özelliğini soran sıfatlardır. Bu sözcüklerin yerine konan sözcükler de sıfattır.

Adlaşmış Sıfat

Bazen kişinin tam olarak bilinmediği ya da niteliğinin vurgulanmak istendiği durumlarda isim söylenmeyip sıfat, ismin yerine geçirebilir. Bu tür sözcüklere adlaşmış [sıfat](#) denir.

Adlaşmış sıfatlar niteleme sıfatlarıyla yapılır.

ZAMİR (ADIL)

İsim olmadıkları halde isim gibi kullanılan bu sözcüklere zamir denir. Cümle içinde zamirin karşıladığı isim ya da söz öbeği bilinmiyorsa, cümle belirsiz bir anlam taşır.

Beş çeşit [zamid](#) vardır.

***Şahıs Zamirleri:**

Şahıs isimlerinin yerine geçen zamirlerdir.

***Dönüştülük Zamiri:**

Bu [zamid](#) "kendi" sözcüğüdür. Şahıs isimlerinin yerine geçebileceği gibi hayvan isimlerinin yerine de geçebilir. Çoğu zaman ek olarak kullanılır.

***İşaret Zamirleri:**

İsimleri, yerlerini işaret ederek karşılayan zamirlerdir. Bunlar işaret [sıfatı](#)nın zamirleşmesiyle oluşmuştur.

***Belgisiz Zamirler**

İsimleri, tam olarak belli olmayan bir nicelik yönünden belirten belgisiz sıfatlar, isimler düşünce onları karşılar ve belgisiz [zamid](#) olur.

***Soru Zamirleri**

İsimlerin yerlerine soru yoluyla geçen sözcüklerdir. Bu sözcüklerin yerine, sorduğu isimler getirilebilir.

ZARF (BELİRTEÇ)

Varlıkların nasıl belli nitelikleri varsa, fiillerin de belli nitelikleri vardır. İsmi niteliğini bildiren sözcüklere [sıfat](#) demiştik. Fiillerin niteliğini bildiren sözcüklere de zarf diyoruz.

Beş çeşit [zarf](#) vardır.

*Durum Zarfları:

Fiilin durumunu yani nasıl yapıldığını bildiren sözcüklerdir. Fiile sorulan "nasıl" sorusuna cevap verir.

*Zaman Zarfı:

Fiilin yöneldiği yeri bildiren sözcüklerdir. Fiile sorulan "nereye" sorusuna cevap verir ve ek almaz.

*Azlık-Çokluk Zarfları:

Zarflar içinde çok değişik özellikler gösteren sözcüklerdir bunlar. Fiilin, [sıfatın](#), [zarfın](#), adlaşmış [sıfatın](#) miktarlarını bildirebilen geniş bir kullanım alanına sahiptir. Bu zarflar "ne kadar" sorusuna cevap verir.

*Soru Zarfı:

Cümlelerde zarfları bulmak için kullandığımız sorular vardı.